

Gujarat Board Class 12 2026 Sanskrit Question Paper

Time Allowed :3 Hours | Maximum Marks :80 | Total Questions :50

निम्नलिखितान् निर्देशान् अतीव सावधानतया पठत तथा तेषाम् अनुपालनं कुरुत :

1. स्पष्टहस्तलेखेन लिखत ।
2. सर्वे प्रश्नाः अनिवार्याः सन्ति, आन्तरिकविकल्पाः दत्ताः सन्ति ।
3. प्रत्येकस्य प्रश्नस्य अङ्काः निर्दिष्टाः सन्ति ।
4. सूचनानुसारं उपयुक्तेषु शब्देषु, पद्येषु तथा वाक्यांशेषु रचनां कुरुत ।
5. नूतनं विषयं नूतने पृष्ठे लिखत । प्रश्नानां उत्तराणि क्रमबद्धानि लिखत ।

1. विकासः कः भवति ?

- (A) विकासः
- (B) संकोचः
- (C) अज्ञानम्
- (D) मूर्खत्वम्

2. जीवस्य लोभं किं पूरयति ?

- (A) लक्ष्मी
- (B) पानी
- (C) धनम्
- (D) अर्थः

3. 'सिंहिता गाथी'

- (A) यः
- (B) सः
- (C) सः
- (D) युष्मः

4. नेत्रं प्रक्षालति ।

- (A) तैल
 - (B) दधि
 - (C) जल
 - (D) वर्ति
-

5. किम् अमृत निर्देशे कः ?

- (A) सूर्य
 - (B) चन्द्रमा
 - (C) नदी
 - (D) सरोवर
-

6. प्रसादः के वर्णे अन्तर्भवति ?

- (A) प
 - (B) र
 - (C) स
 - (D) व
-

7. 'द्वं' इत्यस्य समासः कः ?

- (A) संकर्षणम्
 - (B) संकर्षणम्
 - (C) द्वन्द्वसमासः
 - (D) तत्पुरुषसमासः
-

8. पण्डितः कस्य नाम अस्ति ?

- (A) लालः
 - (B) ममः
 - (C) रामः
 - (D) रत्नम्
-

9. रामस्य मित्रं किम् अस्ति ?

- (A) नमः
 - (B) श्यामः
 - (C) कमलः
 - (D) प्रेमः
-

10. राज्यस्य केन्द्रीयं लेखं कुत्र स्थितम् ?

- (A) अधिनियम
 - (B) अभिलेख
 - (C) सचिवालये
 - (D) कार्यालये
-

11. 'संगीत आधी बनके आया हूँ मेरा ...'

- (A) समस्तसमासः
 - (B) द्वन्द्वसमासः
 - (C) तत्पुरुषसमासः
 - (D) नञ् तत्पुरुषः
-

12. अनुवादः अस्ति

- (A) चिन्तनम्
 - (B) विचारम्
 - (C) चिन्तनम्
 - (D) विचारम्
-

13. मित्रं किम् भवति ?

- (A) अन्यः जनः
 - (B) शुभः जनः
 - (C) हितं मित्रम्
 - (D) सखा जनः
-

14. पर्यायवाची शब्दः कः अस्ति ?

- (A) शत्रुः
 - (B) अग्निः
 - (C) मनः
 - (D) जनकः
-

15. राधायाः पर्यायः कः ?

- (A) भेरी
 - (B) कमला
 - (C) श्री
 - (D) सखी
-

16. 'श्री' इत्यस्य पुल्लिङ्गरूपम् किम् ?

- (A) कुमारः
 - (B) गुरुः
 - (C) श्रीः
 - (D) देवी
-

17. आम्रस्य फलम् किम् अस्ति ?

- (A) मधु
 - (B) रसः
 - (C) रसस्विनी
 - (D) रसु
-

18. चक्षुषः फलम् किम् अस्ति ?

- (A) मनुष्यः
 - (B) पशुः
 - (C) नरः
 - (D) दर्शनम्
-

19. [संगीत] अध्यायः हि तः कर्ता कः ?

- (A) विष्णुः
 - (B) रामः
 - (C) हर्षः
 - (D) उपमन्युः
-

20. उपदेशः कः भवति ?

- (A) कथनम्
 - (B) समाचरणम्
 - (C) सन्देशः
 - (D) निर्देशः
-

21. आग्नेयः कस्य दिशाः सूचकः अस्ति ?

- (A) अग्निः
 - (B) पूर्वदिशा
 - (C) दक्षिणदिशा
 - (D) उत्तरदिशा
-

22. प्रश्नस्य उत्तरं कति विकल्पेषु अस्ति ?

- (A) 5
 - (B) 3
 - (C) 2
 - (D) 4
-

23. 'नेति नेति' इत्यस्य अर्थः कः अस्ति ?

- (A) न कोऽपि
- (B) मुक्तिः भवति
- (C) आत्मज्ञानं भवति

(D) नेति नेति

24. संगीत अध्याये कः विषयः वर्णितः अस्ति ?

- (A) नृत्यम्
 - (B) गानम्
 - (C) वाद्यसंगीतम्
 - (D) नाट्यशास्त्रम्
-

25. 'यो वै विद्या वदते सः एव ज्ञानी' इत्यस्य मुख्यः अर्थः कः ?

- (A) बुद्धिमान्
 - (B) उपदेशकः
 - (C) अध्ययनशीलः
 - (D) सत्यं विद्वान्
-

26. नदी शब्दस्य लिङ्गं किम् ?

- (A) स्त्रीलिङ्गम्
 - (B) पुल्लिङ्गम्
 - (C) नपुंसकलिङ्गम्
 - (D) उभयलिङ्गम्
-

27. निर्दिष्टे खण्डे पदानां संख्या कति अस्ति ?

- (A) 14
 - (B) 12
 - (C) 19
 - (D) 17
-

28. पञ्चानां स्वराणां संख्या कति ?

- (A) सप्त
 - (B) षट्
 - (C) पञ्च
 - (D) त्रयः
-

29. संगीतस्य मुख्यः अङ्गः कः अस्ति ?

- (A) अभिनयः
 - (B) नृत्यम्
 - (C) वाद्यम्
 - (D) शब्दः
-

30. वागीश्वरी देवी कुत्र निवसति ?

- (A) सूर्यलोकः
 - (B) कैलासः
 - (C) ब्रह्मलोकः
 - (D) काशी
-

31. संगीतशास्त्रस्य जनकः कः उच्यते ?

- (A) आदिनाथः
 - (B) भर्तृहरिः
 - (C) शङ्करः
 - (D) पाणिनिः
-

32. विद्याप्राप्तेः मुख्यः साधनः कः अस्ति ?

- (A) गुरुः
- (B) अध्ययनम्
- (C) तपः

(D) विनयः

33. नागरीलिपेः प्राचीननाम किम् अस्ति ?

- (A) पाललिपिः
 - (B) शारदालिपिः
 - (C) ब्राह्मी लिपिः
 - (D) ग्रन्थलिपिः
-

34. अशुद्धः शब्दः कः अस्ति ?

- (A) कर्ता
 - (B) पूर्णम्
 - (C) संयुतम्
 - (D) अशुद्धम्
-

35. कस्मिन् शब्दे 'ष' ध्वनि अस्ति ?

- (A) वृन्दावनम्
 - (B) सूर्यः
 - (C) श्रीकृष्णः
 - (D) शुभंकरः
-

36. सरस्वत्याः प्रतीकः कः अस्ति ?

- (A) पुस्तकं
 - (B) वाद्यं
 - (C) शंखः
 - (D) पद्मः
-

37. मानवस्य समानः केन्द्रः कः अस्ति ?

- (A) रसम्
 - (B) मस्तिष्कम्
 - (C) नेत्रम्
 - (D) अनुनासिकम्
-

38. कस्य आधारः ध्वनिः अस्ति ?

- (A) दिन
 - (B) रात्री
 - (C) वाणी
 - (D) जीवनम्
-

39. 'कमलस्य पर्यायः' कः अस्ति ?

- (A) पद्मम्
 - (B) पुष्पम्
 - (C) पुष्पः
 - (D) फलम्
-

40. अक्षरं कस्य स्वरूपम् ?

- (A) शब्दः
 - (B) उच्चारणम्
 - (C) वर्णसमूहः
 - (D) संस्कृतम्
-

41. प्रकृतेः स्वरूपं किम् अस्ति ?

- (A) स्वरः
- (B) शब्दः
- (C) पृथ्वी

(D) स्वः

42. अक्षरस्य अर्थः कः ?

- (A) शब्दः
 - (B) स्वरः
 - (C) वर्णः
 - (D) उपसर्गः
-

43. संस्कृते 'कमल' शब्दस्य पर्यायः कः अस्ति ?

- (A) अम्बुजम्
 - (B) कमलम्
 - (C) वनम्
 - (D) जलम्
-

44. 'नरः' शब्दस्य स्त्रीलिङ्गरूपं किम् अस्ति ?

- (A) देविका
 - (B) नारी
 - (C) प्रकृतिः
 - (D) मनुष्यः
-

45. 'कविता' शब्दः कस्य प्रकारः अस्ति ?

- (A) शब्दः
 - (B) लिङ्गम्
 - (C) भावः
 - (D) वर्णः
-

46. पृथ्वी कस्य पर्यायः अस्ति ?

- (A) भूमि
 - (B) नदी
 - (C) दिनम्
 - (D) वृक्षः
-

47. हिमालयस्य अर्थः कः ?

- (A) शैलः
 - (B) राज्यः
 - (C) हिमः
 - (D) पुष्पम्
-

48. इन्द्रस्य वाहनम् किम् अस्ति ?

- (A) देवः
 - (B) ऐरावतः
 - (C) अश्वः
 - (D) गजः
-

49. भोजनालयः किम् ?

- (A) भोजनम्
 - (B) भोजनस्थानम्
 - (C) मन्दिरम्
 - (D) भोजनगृहः
-

50. विद्या कुत्र भवति ?

- (A) विद्यालये
- (B) पुस्तकालये
- (C) देवालये

(D) गृहे
